

[CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
AAN HENRI DE BERINGHEN [PARIJS]
[1 MEI 1670]
6756

Antwoord op een verloren gegane brief van Beringhen.

Samenvatting: Huygens stuurt Beringhen voor Nielle bestemde composities van eigen hand. Hij dankt Beringhen uitvoerig voor zijn bemiddeling.

Bijlagen: Huygens aan Nielle, 1 mei 1670 (6755), met composities voor Nielle (Huygens).

Datering: De datum is door brandschade niet meer aanwezig. Worp veronderstelt terecht 1 mei 1670 als datum, aangezien de brief duidelijk de begeleidingsbrief is bij Huygens' brief aan Nielle van die dag (6755).

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIX, dl. 3, p. 323: afschrift (apograaf). Het afschrift vertoont brandschade die reeds tijdens Huygens' leven is ontstaan, mogelijk zelfs direkt na het vervaardigen van de kopie. Huygens vulde de verloren gegane zinsdelen in de marge aan.

Vroegere uitgaven: OC 7, nr. 1804, pp. 23-24: volledig.

— Worp 6, nr. 6756, p. 263: samenvatting.

— Rasch 2007, nr. 6756, pp. 1102-1104: volledig, met Nederlandse vertaling.

Namen: Christiaan Huygens; Lodewijk XIV; Pierre de Nielle.

Plaats: Zuidelijke Nederlanden.

Glossarium: musical (muzikaal).

Transcriptie

Copie.

¹A Monsieur de Beringhen.

Monsieur,

Pour cesser de vous ²importuner comme j'ay trop faict par ma dernière ³et comme j'ay envie de faire à toutes les fois que j'ay ⁴l'honneur de vous entretenir, je vous supplie de partager avec Monsieur ⁵de Nielle dans la reconnaissance que je luy envoie et que je vous doibs à tous deux de la faveur qu'il vous a pleu me procurer auprès de luy. Dans ce gros paquet je paye de mon cuivre le bel or dont il vient de me régaler. Mais j'espère qu'il voudra gouter la raison que je luy en rends, à quoy, Monsieur, vous pouvez beaucoup contribuer, en suite du jour que vous me faictes veoir pour la continuation de ce commerce musical.

Je vous rens très-humbles graces de l'interest que vous daignez prendre dans la santé de mon pauvre fils. Les dernières lettres de son cadet me donnent lieu d'espérer que sa jeunesse pourra surmonter le mal. Il me semble que ce seroit dommage de veoir cest esprit estouffé au millieu de sa coursse, et je dis tousjours que le monde y perdrait plus que moy, qui m'en puis guère jouir. On taschera de l'accoustumer peu à peu à quelque changement d'air, pour en suite trouver moyen de le transporter en celuy de la patrie, que tout le monde juge luy pouvoir faire de bien. En attendant, je le recommande à vos bontez, et ensemble le père, qui passera tousjours par devant notaire et tesmoings quand il vous plaira qu'il est comme d'ancieneté et mourra,

---

1. Naam geadresseerde autograaf.

2. <importuner comme j'ay> autograaf.

3. <et comme j'ay envie de faire> autograaf.

4. <l'honneur de vous entretenir je> autograaf.

5. <de Nielle> autograaf.

Monsieur,

[etc.]

⁶Postdatum. Je ne sçay, Monsieur, si jamais il y aura moyen de vous reconcilier avec vos amis, si à ceste descente du Roy vers les Païs-Bas, vous leur refusez l'honneur d'une visite. Songez-y meurement, car nous sommes gens implacables quand on nous offense.

Vertaling

Aan de heer de Beringhen.

Mijnheer,

Teneinde op te houden u lastig te vallen zoals ik al te zeer gedaan heb in mijn laatste ⁷brief, en zoals het mij iedere keer dat ik het genoeg heb mij met u te onderhouden behaagt, verzoek ik u met de heer [Pierre] de Nielle te delen in de erkentelijkheid die ik hem betuig en die ik u beiden verschuldigd ben voor de gunst die hij mij dankzij u heeft willen verlenen. In dit dikke pak zit het kopergeld waarmee ik het goud betaal waarop hij mij zojuist heeft vergast. Maar ik hoop dat hij de rekenschap die ik voor hem afleg, naar waarde zal willen schatten, waartoe u, mijnheer, veel kunt bijdragen, ten vervolge op het licht dat u mij laat zien omtrent de voortzetting van dit muzikale briefverkeer.

Ik dank u nederig voor de belangstelling die u heeft willen tonen voor de gezondheid van mijn arme ⁸zoon. De laatste brieven van zijn jongere ⁹broer geven mij hoop, dat zijn jeugd hem over de ziekte heen zal helpen. Het lijkt me dat het jammer zou zijn wanneer een dergelijke geest verstikt zou raken tijdens zijn ontwikkeling, en ik zeg immer dat de wereld een groter verlies zou lijden dan ik, die er nauwelijks van kan genieten. Men zal proberen hem stapje voor stapje te laten wennen aan een zekere verandering van atmosfeer, om hem vervolgens naar zijn vaderland terug te kunnen brengen, wat naar ieders oordeel hem veel goed zou doen. In afwachting hiervan beveel ik hem in uw goedheid aan, alsook zijn vader, die altijd tegenover een notaris en getuigen, wanneer u maar wilt, zal verklaren dat hij als vanouds is en zal sterven als,

mijnheer,

[enz.]

Postscriptum. Ik weet niet mijnheer, of het ooit mogelijk zal zijn u en uw vrienden weer eens met elkaar te verzoenen, wanneer bij deze reis van de ¹⁰koning naar de Zuidelijke Nederlanden u hun niet de eer van een bezoek gunt. Denkt u daar maar eens rijpelijk over na, want wij zijn onverzoenlijke lieden wanneer men ons voor het hoofd stoot.

---

6. Postscriptum autograaf.

7. Huygens aan Beringhen, 6 februari 1670 (6745).

8. Christiaan Huygens.

9. Lodewijk Huygens.

10. Lodewijk XIV.